

Бібліографічні посилання:

1. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права [Електронний ресурс]: від 19.10.1973 // Офіц. сайт Верхов. Ради України. - Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
2. Постанова ВРУ Про проект Концепції соціального забезпечення населення України [Електронний ресурс]: від 21.12.1993 // Офіц. сайт Верхов. Ради України. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3758-12>.
3. Андреев В.С. Право социального обеспечения в СССР: Учебное пособие. - М.: Юрид. лит., 1987.
4. Забелин Л.В. Теория социального обеспечения. - М., 1924. - 116 с.
5. Семашко Н.А. Право на социальное обеспечение. - М., 1938. - 96 с.
6. Иванова Р.И. Правоотношения по социальному обеспечению в СССР. - М.: Изд-во Моек ун-та, 1986. - 176 с.
7. Закон України «Про внесення змін до статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1233-18>.
8. Кравченко М. В. Основні проблеми соціального захисту учасників АТО / М. В. Кравченко // Аспекти публічного управління. - 2015. - № 11-12. - С. 36-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2015_11-12_7.
9. Донбас і Крим: ціна повернення : монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна, О. С. Власюка, Е. М. Лібанової, О. М. Ляшенко. – К. : НІСД, 2015. – 474 с.

Пришедько Ілля Дмитрович,
студент юридичного факультету
ДДУВС

Науковий керівник:

Аксютіна А.В.

старший викладач кафедри цивільно-
правових дисциплін ДДУВС

ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ БАНКІВСЬКОГО ВКЛАДУ

Безпосередні відносини між банками та клієнтами згідно з чинним законодавством України ґрунтуються на договірній основі, зокрема, на банківських правочинах (договорах). Стабілізація української економіки дозволила банкам розпочати та повною мірою здійснювати таку не другорядну функцію як залучення вільних коштів громадян і організації. У зв'язку з цим банками пропонується дедалі більше різних послуг за здійсненню вкладних операцій як громадян, так організацій. Так, важливе значення для формування активів банку, розвитку його підприємницької діяльності та відповідно

досягнення певного економічного результату мають депозитні відносини між банком та вкладником. Регулювання зазначених правовідносин здійснюється шляхом укладення договору банківського вкладу.

Результати дослідження окремих видів банківських договорів відображені в низці наукових праць відомих вітчизняних вчених-правознавців, зокрема

Є. В. Карманова, С. М. Лепеха, Н. В. Тульчевського, І. А. Безклубого та інших.

Відповідно до ст. 1058 Цивільного кодексу України, за договором банківського вкладу (депозиту) одна сторона (банк), що прийняла від другої сторони (вкладника) або для неї грошову суму (вклад), що надійшла, зобов'язується виплачувати вкладникові таку суму та проценти на неї або дохід в іншій формі на умовах та у порядку, встановленому договором [1].

Як зазначає Р.О. Стефанчук, договір банківського вкладу слід визнати різновидом договору позики, договором, який має багато спільного із кредитним договором та договором банківського рахунка. Однак, договір банківського вкладу має деякі свої особливості. Так, наприклад, договір банківського вкладу та договір банківського рахунка мають різні цілі, не збігаються і їх кінцеві договірні результати [2, с. 314].

Щодо сторін договору, то у договорі банківського вкладу (депозиту) однією стороною є виключно банківська установа, другою стороною (вкладником) може бути як фізична, так і юридична особа.

Вкладник, бажаючи відкрити депозитний рахунок у банку, як правило, переслідує дві мети: по-перше, зберегти свої заощадження, по-друге, за можливості примножити їх. Саме друга мета, отримання певних відсотків за вкладом, зумовлює виникнення ризику неповернення тієї суми грошових коштів, що була передана банку для зарахування її на депозитний рахунок. Незважаючи на це застереження, власник вільних грошових коштів час від часу реалізує своє право щодо отримання належної якості фінансових послуг з залучення вкладу. При цьому, як правило, депозитні відносини між банком та вкладником є економічно взаємовигідними [3, с. 115].

Також, виділяють такі юридичні ознаки зазначеного договору як односторонність даного договору, реальність та відплатний характер. Якщо вкладником виступає фізична особа, договір банківського вкладу вважається публічним.

Однак, як наголошує О.О. Калашнікова, в юридичній науці існує спірна точка зору, відповідно до якої договір банківського рахунку не належить до числа публічних. На думку М. І. Брагінського, існують випадки, коли клієнт у порядку, передбаченому для публічних договорів, має право вимагати укладення договору, і якщо банк (інша кредитна установа, що має відповідну ліцензію) необґрунтовано ухилився від цього. А. Е. Шерстобітов обґрунтовує свою позицію про неможливість визнання договору банківського рахунку публічним з таких підстав: банк не може забезпечити однакові умови обслуговування всім клієнтам через встановлені законом і банківськими правилами відмінностей у правовому режимі рахунків. Автор також зазначає,

що банк не повинен встановлювати абсолютно однакові умови в рамках кожного виду рахунку, оскільки клієнти тримають на рахунку різний обсяг грошових коштів. Крім того, варто враховувати й різний обсяг операцій, виконуваних банком в інтересах власника рахунку. Все це свідчить про те, що банк повинен мати право на диференційований підхід до питань кредитування рахунку, оплати витрат на здійснення операцій за ним, встановлення відсотків за користування банком коштами, що знаходяться на рахунку [4, с. 167].

Важливою складовою даного договору є його форма. Так, форма договору банківського вкладу виключно письмова. Недотримання цієї вимоги робить договір нікчемним.

Однак, як визначено у ст. 1064 ЦК України, не вважається порушеною письмова форма договору, якщо внесення грошової суми підтверджено видачею ощадної книжки або сертифіката чи іншого документа, що відповідає вимогам, встановленим законом, іншими нормативно-правовими актами у сфері банківської діяльності (банківськими правилами) та звичаями ділового обороту. При укладенні договору банківського вкладу за участі фізичної особи на підтвердження договірних відносин і внесення грошової суми на рахунок видається ощадна книжка [1].

Окрім того, ще одним документом, який свідчить про укладення договору банківського вкладу, відповідно до ст. 1065 ЦК України, може бути ощадний (депозитний) сертифікат [1].

Як зазначає Р.О. Стефанчук, відповідальність сторін за договором банківського вкладу положеннями § 3 гл. 72 ЦК не передбачено, однак банк чи інша кредитно-фінансова установа несе відповідальність за невиконання або неналежне виконання за договором у порядку, встановленому для договору банківського рахунку. Це стосується строків зарахування грошових коштів на вклад, його повернення, порушення або незбереження банківської таємниці вкладника. Окрім норм про застосування санкцій за невиконання чи неналежне виконання депозитного договору, законом встановлено й додаткові засоби захисту клієнта. Зокрема, на вимогу вкладника до банку (фінансової установи) про видачу вкладу не поширюється позовна давність (ч. 1 ст. 268 ЦК) [2, с. 318].

Отже, на нашу думку, договір банківського вкладу є важливим фундаментом, на якому ґрунтуються взаємовідносини між громадянами та банками. Даний договір посідає чільне місце серед інших банківських правочинів. І хоча він має схожість з іншими договорами (зберігання, позика), проте даний вид договору є самостійним різновидом договору і йому, на наш погляд, належить основне місце серед інших договорів банківського рахунку, адже саме з його допомогою відбувається формування активів банку, розвиток підприємницької діяльності та досягнення певного економічного результату.

Бібліографічні посилання:

1. Цивільний кодекс України: Закон України [Електронний ресурс]: - [Режим доступу]: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
2. Стефанчук Р.О. Цивільне право України / Р. О. Стефанчук // Прецедент. – 2005. – с. 315-320.
3. Копейчиков В.В. Цивільне право України / В.В. Копейчиков // Юрінком Інтер. – 2013. – с. 110-118.
4. Калашнікова О.О. Договір банківського рахунку як різновид банківських правочинів [Електронний ресурс]: - [Режим доступу]: file:///C:/Documents%20and%20Settings/eas/%D0%9C%D0%BE%D0%B8%20%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%8B/Downloads/Chkup_2015_1_41.pdf.

Очеретян К.О.

студентка юридичного факультету
ДДУВС

Науковий керівник:

викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Карпенко Роман Валерійович,

ВИМОГИ ДО ФОРМИ ТА ЗМІСТУ ПОЗВНОЇ ЗАЯВИ У ЦИВІЛЬНИХ СПРАВАХ

Конституція України чітко затверджує, що головною цінністю є людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека є головною цінністю. Так як їх досить часто зачіпають чи порушують у людей виникла потреба щодо їхнього захисту. Відповідно до ст.55 Конституції України кожен громадянин має право будь-якими не забороненими законом засобами захищати в судовому порядку свої права і свободи від порушень та протиправних посягань. Звернення до суду за захистом свого певного порушеного чи оспорюваного права повинно бути відповідно відображено у формі та змісті заяв або скарги і подано до суду у письмовій формі. Адже так як звернення до суду з усною позовною вимогою законом не передбачено. Складання позовної заяви - це один із основних етапів підготовки справи до її розгляду у суді першої інстанції та початку захисту особи свого права.

Тому варто звернути на правильне оформлення реалізації захисту, та подачі позовної заяви, яка виступає поштовою для відкриття судових справ.

Даною темою вивчення займалися такі науковці як В.А. Кройтор, О.М. Перунова, В.І. Бобрик, А.О. Добровольський, О.А. Демічев, О.Братель, Г.Ю.Гулевська, С.С. Бичкова, В.М. Кравчук, О.І. Угриновська, Д.Д. Луспеник, С.Я. Фурса та інші дослідники в сфері цивільного права та процесу розглядали дане питання з різних сторін.

Історично право на позов виникло в римському процесі це мало істотну специфіку, взагалі досить важливо зазначити, що більшість з права давнього Риму дійшло до нас, та в наш час врегульовує суспільні відносини, що дає